

Nr 291

Av herr **Braconier**, om riksdagsförfattningars intagande i Svensk författningssamling.

Då grundlagen (regeringsformen § 87) närmare skildrar formerna för lagstiftningen i vårt land, nämnes promulgationen som ett betydelsefullt moment i förfarandet: efter det att de båda parterna i lagstiftningsakten, konung och riksdag, träffat sammanstående beslut, skall lagen promulgeras genom att allmän kungörelse utfärdas om lagen. I överensstämmelse med vad som allmänt gäller kräves också i Sverige för tillkomsten av en ny lag icke endast beslut av vederbörande lagstiftande instanser utan därjämte en särskild publiceringsakt, varigenom lagen utfärdas och göres tillgänglig för allmänheten, som har att följa dess föreskrifter. I anslutning härtill förses de i författningssamlingen publicerade lagarna med en ålderdomligt formulerad lydning: »Det alla som vederbör hava sig hörsamligen att efterträta».

Utfärdade författningar publiceras i Svensk författningssamling. Närmare bestämmelser om denna publikation finns i kungl. kungörelse den 4 januari 1928 (nr 1) angående Svensk författningssamling. Av dess 1 § följer, att i författningssamlingen skall intagas av Kungl. Maj:t utfärdade lagar, förordningar, kungörelser och övriga föreskrifter, vilka skall tjäna till allmän efterrättelse, samt därjämte vissa instruktioner, arbetsordningar, reglementen och stadgar och liknande bestämmelser, vilka finns vara av beskaffenhet att bära komma till allmänhetens kännedom. Författningssamlingens uppgift skall sålunda vara att lämna envar besked om vad han har att rätta sig efter.

Riksdagen har också vid upprepade tillfällen understrukit vikten av att författningar, som skall efterkommas av allmänheten, blir i vederbörlig ordning publicerade. Senast gjorde konstitutionsutskottet vid dechargegranskningen 1956 en enhällig öförmälan i saken (konstitutionsutskottets utlåtande 1956:8 sid. 2—5).

På ett område är det emellertid kient beställt med utfärdandet av vederbörligen antagna författningar, nämligen vad angår riksdagens egna författningar. Varken av riksdagen antagna föreskrifter för riksdagsarbetet eller föreskrifter, som riksdagen själv eller delegerade för riksdagens verk meddelat för olika riksdagen underlydande myndigheter, blir regelmässigt föremål för något utfärdande och publicerande motsvarande det, som kommer motsvarande andra statliga författningar till del. Det kan bl. a. nämnas, att avlöningsförfattningarna avseende de vanliga statstjänstemän-

nen, t. ex. allmänna avlöningsreglementet, publiceras i Svensk författningssamling. Motsvarande avlöningsbestämmelser för riksdagens del blir icke föremål för motsvarande behandling. Även andra riksdagsförfattningar, som är av intresse även för allmänheten och skall efterkommas av denna och som är av samma art och slag som de, vilka enligt nyssnämnda kungörelse skall publiceras i Svensk författningssamling, är också undandragna publiceringsåtgärder. Instruktionerna för två av riksdagens verk, nämligen reglementena för riksdagsbiblioteket resp. Nordiska rådets svenska delegation, har antagits av riksdagen genom beslut i båda kamrarna men har sedan aldrig utfärdats.

Att det här är fråga om ett praktiskt spørsmål av viss vikt följer bl. a. därav att ikraftträdandet är beroende av publiceringsåtgärden. Jämlikt lagen den 1 juni 1894 hänger en författnings ikraftträdande samman med när den publicerats i Svensk författningssamling, i den mån icke annat följer av själva författningens ordalydelse.

Det synes önskvärt, att riksdagen, vilken som nyss sagts, vid upprepade tillfällen visat intresse för att medborgarna skall i vederbörlig ordning upplysas om myndigheternas beslutade föreskrifter tillser, att också dess egna beslut, vilka icke enligt gällande rätt utfärdas av Kungl. Maj:t i en eller annan form blir i vederbörlig ordning delgivna allmänheten. Ansatser till bestämmelser av detta slag finns exempelvis i 7 § bankoutskottets instruktion, vari utskottet medgives att utfärda vederbörligen beslutade reglementen för riksbanken och för riksgäldskontoret samt ändringar i dessa författningar.

Rimligen borde de av riksdagen eller dess organ utfärdade författningarna, vilka är av samma karaktär som de, vilka enligt gällande ordning nu intages i Svensk författningssamling, beredas plats i denna publikation. För att nå därhän erfordras uppenbarligen vissa ändringar i kungörelsen angående Svensk författningssamling. En särskild avdelning skulle där kunna öppnas för det här angivna ändamålet. Genom samverkan mellan Kungl. Maj:t och riksdag borde en sådan ordning kunna komma till stånd att jämväl de av riksdagen ensam antagna författningarna blir i vederbörlig ordning utfärdade och meddelade allmänheten. Kungl. Maj:t skulle självfallet icke utfärda riksdagens författningar men lämna sådan praktisk medhjälp till deras offentliggörande, att de delgives allmänheten på samma sätt som är fallet med övriga statliga författningar av motsvarande slag.

Under åberopande av det anförda hemställes,

att riksdagen ville medverka till en sådan ändring av bestämmelserna om Svensk författningssamling, att jämväl riksdagsförfattningar kan intagas däri.

Stockholm i januari 1960

Jean Braconier